

UTILIZING HASHEM'S LOAN

Parshas Mishpatim פרשת משפטים

פרשת משפטים

ט. אין היינטיקער סדרה זאָגט ער, אם כסף תלוה. זאָגן רז״ל "), אַז כאָטש עס שטייט "אם״, מיינט דאָס ניט קיין רשות, נאָר דאָס איז אַ מצוה און א חובה.

אויפן פּסוק מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפּטיו לישראל זאָגן רז״ל״י), אַז דאָס וואָס דער אויבערשטער הייסט טאָן אידן, טוט ער אויך אַליין. וואָס דאָס מיינט חקיו ומשפּטיו, זיינע חודקים און זיינע משפּטים, וואָס ער אַליין איז זיי מקיים.

פון דעם איז פאַרשטאַנדיק אַז אויך דער אויבערשטער איז מקיים אם כסף תלוה את עמי.

י. דער ענין פון הלואה איז: מען גיט יענעם געלט, כאָטש עס קומט אים ניט. יענער גיט ניט עפעס פאָר דעם. עס איז אָבער ניט קיין מתנה, נאָר יענער ווערט נתחייב אָפּצוגעבן שפּעטער.

אַזוי אויך דער אויבערשטער גיט אַ אידן ענינים און כחות, ער מאָנט אָבער, מען זאָל אויסנוצן דאָס אַלץ אויף אויספירן זיין שליחות, אָפּגעבן דאָס אין חוקיו ומשפּטיו.

יא. אין דעם ענין פון געבן אַ זאַך על מנת צוריקצוגעבן, זיינען פאַראַן צוויי אופנים: שאלה און הלואה. דער חילוק פון די ביידע איז: ביי שאלה — מוז דער שואל אָפּגעבן די זעל־בע זאַך וואָס ער האָט גענומען, עס בע זאַך וואָס ער האָט גענומען, עס ווערט ניט זיינע. אָבער מלוה — להוצאה ניתנה, עס ווערט אינגאַנצן דעם לוה׳ס, און ער קען דאָס נוצן דעם לוה׳ס, און ער קען דאָס נוצן אויף אַלערליי ענינים.

דער טעם וואָס דער נתינת כוח פון דעם אויבערשטן, כסף תלוה, פון דעם אויבערשטן, כסף תלוה, ווערט אָנגערופּן מיטן נאָמען הלואה, איז ווייל דעם כוח קאָנען אידן נעמען און אויסנוצן אויף פּועל׳ן אין זייערע ענינים, אַפּילו בשעת אַז דאָס זיינען נידעריקע ענינים.

יב. דער ענין פון דעם אין פּוְעל ובלימוד החסידות בפרט איז:

פאַראַן אַזעלכע וואָס מיינען אַז מיט לערנען חסידות דאַרף מען וואַרטן ביז ער וועט זיין פריער אַפּגעהיט בתכלית אַפילו אין אַ דקדוק קל של דברי סופרים און אין אַ הידור מצוה. כל זמן ער איז נאַד חושש, או ער האַלט נאַך ניט דערביי, ווער רעדט נאַך אַז ער ווייס אַז ער קען אַמאַל אַריבערפאַלן אין אַ הידור מצוה, און אין אַ דקדוק קל של דברי סופרים, ומכל שכן אויב ער פאַלט דורך אַפילו אין אַ דרבנן, און אַמאָל אַפילו אין אַ דאורייתא. סיי אין אַן ענין פון קום ועשה און סיי אין אַן ענין פון שב ואל תעשה, דאַן — טראַכט ער קען ער זיך ניט עוסק זיין אין — לימוד החסידות און אין עבודת התפ־ לה, און בכלל אין ענינים נעלים.

ואָגט מען: מלוה להוצאה ניתנה.
ניט קוקנדיק אויף דער הויכקייט פון
תורת החסידות. וואָס דער אַלטער
רבי האָט אויף דעם געגעבן אַ משל
פון אַן אבן טובה וואָס געפינט זיך
בכתר המלך "), וואָס אָן דעם אבן
טובה איז דער גאַנצער כתר קיין
כתר ניט, פונדעסטוועגן, גיט מען
רשות צו יעדער אידן נעמען דעם

¹⁵⁾ מכילתא הובא בפירש"י על התורה. 16) שמות רבה פ"ל, ט.

¹⁷⁾ זע התמים חוברת ב. בטאון חב"ד חוברת ה.

CLASSICAL ST430MOD

J'UU''U TRANSLATIONS

1. In this week's Parsha the Possuk states אם" וו תלוה כסף״ - If you will money". lend The Chachomin explain that although the Possuk writes the word "if". which would seem to indicate that there is an option being given, lending money is actually a positive commandment. There is a Possuk in Tehilim which says מגיד דבריו" ליעקב ומשפטיו חקיו לישראל" - He tells His words to Yakov. His laws and his statutes to Yisrael". The Chachomim derive from the use of the word "His" that all the commandments that Hashem gives to his people, He fulfills in some form as well. This would indicate that just as Hashem commanded His people to lend money, He too fulfils this obligation.

2. When lending money to another, it is given without the other person deserving it or earning it. However, the money was not given as a gift and the borrower is responsi-

ble to repay the debt later.
Similarly, Hashem gives the Jew-

טייטש	ווארט	טייטש	ווארט	
There are	זיינען פאראן	Today's	היינטיקער	
Borrowing	שאלה	"If you will lend	אם כסף תלוה כאטש עס	
Lending	הלואה	money" Although it		
From both of these	פון די ביידע	states	טטייט שטייט	
Must	מרז	It doesn't mean it is optional	מיינט דאס ניט קיין רשות	
The same thing	די זעלבע זאך	Rather	ן יי ביינ. נאר	
Took	גענומען	Obligation	חובה	
Doesn't become his	ווערט ניט זיינע	"He tells His words to Yakov	מגיד דבריו	
Was given to spend	להוצאה ניתנה	His statutes and laws to Yisrael"	ליעקב	
Completely	אינגאנצן	Tells the Jews to do	הייסט טאן אידן	
Use	נוצן	He does himself	, ,	
All sorts of things	אלערליי ענינים	His	זיינע זיינע	
Is called	ווערט אנגערופן	Understood	פארשטאנדיק	
With the name	מיטן נאמען	Also	אויך	
Since	ררייל	One gives another person	מען גיט יענעם	
Jews can take	vs can take נעמען		געלט '	
Their matters	זייערע ענינים זייערע איינים	He doesn't owe it to him	עס קומט אים ניט	
Low	נידעריקע	Becomes obligated	ווערט נתחייב	
In practicality	אין פועל	To give it back	אפצוגעבן	
There are those	פאראן אזעלכע	later	שפעטער	
Who think	וואס מיינען	But he demands	ער מאנט אבער	
Wait	ווארטן	Use it out	אויסנוצן	
Until	ביז	In order to fulfill	או סנובן אויף אויספירן	
First careful	פריער אפגעהיט	Give away/use	,	
Still suspects	נאך חושש	for	אפגעבן	
Not yet holding there	האלט נאך ניט דערביי	Giving something	געבן א זאך	
He knows	ער ווייס	To give it back	צוריקצוגעבן	

נאָך אַז ער ווייס אַז ער קען אַמאָל אַריבערפאַלן אין אַ הידור מצוה, און אין אַ דקדוק קל של דברי סופרים, ומכל שכן אויב ער פאַלט דורך אַפילו אין אין אַ דרבנן, און אַמאָל אַפילו אין אַ דאורייתא, סיי אין אַן ענין פון קום ועשה און סיי אין אַן ענין פון שב ואל תעשה, דאַן — טראַכט ער שב ואל תעשה, דאַן — טראַכט ער קען ער זיך ניט עוסק זיין אין לימוד החסידות און אין עבודת התפלה, און בכלל אין ענינים נעלים.

זאָגט מען: מלוה להוצאה ניתנה.
ניט קוקנדיק אויף דער הויכקייט פון
תורת החסידות, וואָס דער אַלטער
רבי האָט אויף דעם געגעבן אַ משל
פון אַן אבן טובה וואָס געפינט זיך
בכתר המלך"), וואָס אָן דעם אבן
טובה איז דער גאַנצער כתר קיין
כתר ניט, פונדעסטוועגן, גיט מען
רשות צו יעדער אידן נעמען דעם
כתר המלך און אויסנוצן אים אין
זיינע ענינים.

מען מאָנט ביי יעדער אידן, אַז ווי נידעריק ער זאָל ניט זיין, זאָל ער קיין איין טאָג ניט פאַרפעלן זיין שיעור וואָס ער האָט אין חסידות, און אַפילו אין דעם טאָג גופא וואָס ער איז נכשל געוואָרן ח״ו אין אַ ער איז נכשל געוואָרן ח״ו אין אַ דאורייתא, סיי אין אַן ענין פון קום ועשה סיי אין אַן ענין פון שב ואל תעשה, זאָל ער אויך דעם טאָג ניט פאַרפעלן זיין שיעור אין לימוד פאַרפעלן זיין שיעור אין לימוד החסידות, און ניט נאָר אַן ענין פון השכלה החסידה נאָר אויך אַן ענין פון השכלה אין אלקות, און אַפילו אַזאַ ענין אין אין אין אין און אַפילו אַזאַ ענין אין השכלה וואָס מצד זיין הויכקייט ווייס

ער גאָר ניט ווי דאָס אַראָפּצוטראָגן צו זיך.

יג. דער טעם אויף דעם נתינת כוח וואָס דער אויבערשטער גיט — כסף תלוה, זאָגט ער אין פּסוק — את עמי. זאָגן רז״ל יוֹ, עמי ונכרי אמי קודם. וויבאַלד אַז מען דאַרף עמי קודם. וויבאַלד אַז מען דאַרף באַוואָרענען און זאָגן עמי קודם, איז פאַראַן אַן פּאַרשטענדלעך אַז ס׳איז פּאַראַן אַן פּונ־אָרט אויף זאָגן אַנדערש, און פונ־דעסטוועגן זאָגן מען עמי קודם.

פון דעם איז פאַרשטאַנדיק אַו דער נתינת כוח קומט פון אַזאַ אַרט וואָס דאָרטן רירט ניט אָן עבודת הנבראים, בחינת אדון יחיד שרש השרשים ¹¹). ווי ער זאָגט ״׳) איני יודע באיזה מהם חפץ, במעשה צדיקים צי במעשה רשעים, און ס׳דאַרף זיין אַ לימוד אויף דעם ווייל דאַרט קען זיין אַ נתינת מקום עס זאַל זיין דער בחירה מצד נאָר אנדערש. עצמית, וואָס דער אויבערשטער האָט בוחר געווען אין נשמות ישראל, איז עמי קודם.

און דאָס איז די מדריגה וואָס אויף איר שטייט, הלא אָח עשו ליעקב איר שטייט, הלא אָח עשו ליעקב נאום ה' ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי "). מעשה התחתונים רירט דאָרטן ניט אָן, דערפאַר איז אָח עשו ליעקב, ביידע גלייך. און פונדעסט־וועגן, מצד דער בחירה ואהבה עצמית, איז ואוהב את יעקב גו'.

און דאָס איז אױך װאָס ער זאָגט

¹⁷⁾ זע התמים חוברת ב. בטאון חב"ד חוברת ה.

⁸¹⁾ בבא מציעא עא. א.

¹⁹⁾ עבודת הקודש חלק ב פרק ג, געד בראַכט אין של״ה (לא, ב). הענין נתבאר בד״ה צאינה וראינה עזר״ת. בד״ה לא תהיי משכלה תשי״ב.

^{.20)} בראשית רבה ספ"ב

²¹⁾ מלאכי א, ביג.

CLASSICAL ST430MC2

J'UU''U TRANSLATIONS

ish people special power and gifts, all on condition that they will be "repaid" through the Jewish people using them in order to serve Hashem.

3. There are two manners in which a person can lend something to another. The first manner is when the borrower is obligated to give back the same object he was given. An example of this would be when a person borrows a lawnmower. He was given the lawnmower to use, but he must return the very same lawnmower to the kind fellow he borrowed it from. The second manner is when the lender intended for the borrower to use what he borrowed and return something different. The perfect example of this would be when one borrows money. The lender obviously does not want the borrower to return

טייטש	ווארט	טייטש	ווארט	
(Between) my nation and	עמי ונכרי	He can fall at times	ער קען אמאל אריבערפאלן	
others, my nation comes first	עמי קודם	Both	סיי	
Since	וויבאלד	Something he	קום ועשה	
Forewarn	באווארענען	was obligated to do		
Understood	פארשטענדלעך	Something he	שב ואל	
There is place/ room	ס׳איז פאראן אן ארט	was obligated to refrain from doing	תעשה	
Different/	אנדערש	Then	דאן	
otherwise		He thinks	טראכט ער	
From such	פון אזא	Notwithstanding	ניט קוקנדיק	
a place	ארט	Height/greatness	הויכקייט	
It doesn't matter/concern	ריריט ניט אן	Gave	געגעבן	
Whether	צי ,	Which is found	וואס געפינט זיך	
Because there	ווייל דארט	Without	אן	
Choice that comes from the essence	בחירה	Nevertheless	פונדעסטוועגן	
	עצמית	Take	נעמען	
Is Eisav not a brother to Yakov?	הלא אח	Use out	אויסנוצן	
Therefore	עשו ליעקב דערפאר	Demands	מאנט	
Both equally	י עו פאו ביידע גלייך	However low	ווי נידעריק	
A loving desire for the house of	נכסוף נכספת	Not one day	קיין איין טאג ניט	
your father	לבית אביך	Miss out	פארפעלן	
This means	ד.ה. (=דאס הייסט)	Draw it down to himself	אראפצוטראגן צו זיך	

the same money he lent him,

but rather that money now belongs completely to the borrower to use and try to earn a profit from and then return different money.

4. As we mentioned, the powers and strength a Jew is given from Hashem are referred to as הלואה - the second type of borrowing. The powers Hashem gives to the Jewish people are not intended to be untouched and then returned the way they were given. These powers now belong to the Jewish person in order for him to

אם כסף תלוה, כסף איז מרמז אויף אהבה, מלשון נכסוף נכספת לבית אביך ", ד. ה. אַז די מלוה, נתינת כח, איז ניט מצד עבודה נאָר מצד דער אהבת עצמית פון דעם אוי־בערשטן צו אידן.

יד. וויבאַלד אַז דער נתינת כוח איז פון אַזאַ אָרט וואו ס'איז ניט נוגע מעשה התחתונים, במילא איז דער נתינת כוח צו יעדער אידן, וואָרום אין דעם אָרט פון וואַנען עס ווערט נמשך דער כוח, האָט העדר העבודה ניט גע'פּועל'ט קיין פּגם.

און דאָס איז אויך וואָס דער פּסוק איז ממשיך, את העני עמך: ניט קוקנדיק וואָס ער איז אַן עני, ער האָט זיך אַריינגעטראַכט אין זיין מעמד ומצב און ער איז צעבראָכן פון דעם, און האָט טאַקע פון וואָס צו זיין צעבראָכן, פונדעסטוועגן דאַרף צו זיין צעבראָכן, פונדעסטוועגן דאַרף ער וויסן אַז אויך ער האָט דעם כוח מלמעלה, וואָרום אהבה עצמית, דער־מלמעלה, וואָרום אהבה עצמית, דער־גרייכט אַלעמען, אויך אים, און גרייכט אַלעמען, אויך אים, און אדרבה — דערפאַר ווייל ער איז אַן עני, איז דאָך באַוואוסט אַז דער אויבערשטער געפינט זיך אין אַ לב נשבר ונדכה דוקא.

לא תהי' לו כנושה: אויב דער לוה האָט ניט מיט וואָס צו צאָלן, ובמילא וועט דער מאָנען ניט העלפן, מער ניט ווי מאַכן אים ענג, טאָר מען ביי אים ניט מאָנען. נאָך מער: מען ביי אים ניט מאָנען. נאָך מער: מען טאָר ניט דורכגיין פאַרביי דעם לוה באופן עס זאָל אים מאַכן ענג"). ווי גערעדט פריער — איז מגיד דבריו ליעקב גו' מה שהוא מצוה לבניו הוא עושה, איז אַזוי אויך למעלה — בשעת אַז מיטן מאָנען למעלה — בשעת אַז מיטן מאָנען

נ. מניא ריש פרק נ.

דורך קו השמאל און מיט יסורים, טוט מען גאָרנישט אויף, איז סתם מאָנען — לא תהי׳ לו כנושה.

אַזוי ווי עס שטייט על מה תוכו עוד תוסיפו סרה "). על מה תוכו עוד תוסיפו סרה "). על מה תוכו — וויבאַלד אַז דאָס פּועל׳ט ניט, אדרבה, עוד תוסיפו סרה. בשעת דער אויבערשטער זעט אַז מיט דעם קו השמאל טוט מען ניט אויף, וועט ער ווידער אָנהויבן מיטן קו הימין, מיט קירוב בחסד וברחמים בטוב הנראה והנגלה.

(משיחת ש"פ משפטים, תשי"ב)

טו. אין מדרש תנחומא שטייט אויפן פּסוק אם כסף תלוה את עמי את העני עמך, אַז דאָס באָרגט מען דעם אויבערשטן, מלוה ה' חונן דל, דורך דעם וואָס מען איז חונן דל — נתינת הצדקה — איז מען מלוה הוי', מען באָרגט דעם אויבערשטן.

דער אויבערשטער אַז ער צאָלט — צאָלט ער לויט זיין מדה. דער — אויבערשטער איז דאָך בלי גבול — צאָלט ער אויך בלי גבול (אָן אַ צאָלט ער אויך בלי גבול (אָן אַ גרענעץ).

ווי מען האָט גערעדט אין דער התועדות פון יו״ד שבט, אין דעם התועדות פון יו״ד שבט, אין דעם ענין וואָס דער צ״צ איז מבאר אין ספר החקירה בתחילתו, אַז הגם בלי גבול בפועל איז ניט שייך אין נבראים, וואָרום אפילו אַז עס וועט ניתוסף ווערן נאָך און נאָך, איז, סוף כל סוף, ווערן נאָך דאָס בהגבלה;

דאָס איז אָבער מער ניט וואָס בפּועל איז ניטאָ קיין בלי גבול אין נבראים, אָבער בכח קען דאָך דער אויבער־שטער געבן ווייטער און ווייטער, דור אחר דור, עד אין קץ, טיפער דער אחר דור, עד אין קץ.

CLASSICAL ST430MOD

J'UU''U TRANSLATIONS

use in his personal affairs, even lowly, mundane ones.

5. A practical example of what this means would be the commitment one must have to the daily study of Chassidus. Some may think that since Chassidus is so holy and lofty, in order for someone to be considered "worthy" of learning it, he must first ensure that his spiritual state is flawless. If someone is aware that from time to time they may "slip-up" regarding a certain stringency, or even an actual Mitzvah, then surely they are not ready to study Chassidus or Daven at length.

6. This is why the Torah tells us מלוה להוצאת "מלוה להוצאת "A loan was given" - ניתנה"

טייטש	ווארט	טייטש	ווארט	
Do not act with him as a lender (if he cannot	לא תהי׳ לו 	Where it doesn't matter	וואו ס'איז ניט נוגע	
pay)	כנושה	Every	יעדער	
Has not with	מיט וואס צו צאלן האט ניט	Because	ווארום	
what to pay		From where	פון וואנען	
The demanding will not help	וועט דער מאנען ניט העלפן	Lack of Avodah	העדר העבודה	
Make him	ניט וועקפן מאכן אים ענג	Didn't cause any defect	ניט גע׳פועל׳ט קיין פגם	
Pass by	דורכגיין פארביי	Though to	האט זיך	
Like we spoke	ווי גערעדט פריער	himself	אריינגעטראכט	
earlier		His situation	זיין מעמד ומצב	
Through the "left side" (harsh treatment)	דורך קו השמאל	Broken from it	צעבראכן פון דעם	
Punishments	יסורים	He must know	דארף ער וויסן	
Doesn't accomplish	טוט מען גארנישט אויף	Reaches everyone	דערגרייכט אלעמען	
anything	ŕ	Also him ויך אים	אויך אים	
Why are you beaten when	על מה תוכו עוד תוסיפו סרה	Known	באוואוסט	
you still continu		Is found	געפינט זיך	
Sees	זעט	A broken and	לב נשבר ונדכה	
Start again	ווידער אנהויבן	crushed heart	יב נטבו ונו כוו	

to be spent". The fact that Chassidus is extremely lofty and holy is indeed the truth. To such an extent that the Alter Rebbe compared it to the most precious stone in the king's (Hashem's) crown. Although without this precious stone the entire crown loses its worth, nevertheless, Hashem tells every Jew to take it and use it to his benefit, regardless of where he is holding spiritually. Hashem gives every Jew this "loan" in order that they can use it to their benefit in their personal matters. It is not meant to just sit there and be returned the way it was given. Chassidus must be utilized to its fullest potential by each person on their own level. Every person is obligated to study Chassidus every single day, even on those days which he committed a sin, heaven

forbid. Even on a day which one, unfortunately, transgressed a biblical commandment he must remain committed to the study of Chassidus. (He must even study the deepest parts of Chassidus which may not seem relevant to his current state.)

7. What is the reason why Hashem gives this special spiritual loan to his people?

GETTING GETRATZ

A SELECTED SECTION OF THE SICHA חלק פרטי מהשיחה עם תרגום ליניארי WITH A LINEAR TRANSLATION

נאָך אַז ער ווייס אַז ער קען אַמאָל אַריבערפאַלן אין אַ הידור מצוה, און אַריבערפאַלן אין אַ הידור מצוה, און אין אַ דקדוק קל של דברי סופרים, ומכל שכן אויב ער פאַלט דורך אַפילו אין אין אַ דרבנן, און אַמאָל אַפילו אין אַ דאורייתא, סיי אין אַן ענין פון קום ועשה און סיי אין אַן ענין פון שב ואל תעשה, דאַן — טראַכט ער שב ואל תעשה, דאַן — טראַכט ער קען ער זיך ניט עוסק זיין אין לימוד החסידות און אין עבודת התפלה, און בכלל אין ענינים נעלים.

זאָגט מען: מלוה להוצאה ניתנה.
ניט קוקנדיק אויף דער הויכקייט פון
תורת החסידות, וואָס דער אַלטער
רבי האָט אויף דעם געגעבן אַ משל
פון אַן אבן טובה וואָס געפינט זיך
בכתר המלך "), וואָס אָן דעם אבן
טובה איז דער גאַנצער כתר קיין
כתר ניט, פונדעסטוועגן, גיט מען
רשות צו יעדער אידן נעמען דעם
כתר המלך און אויסנוצן אים אין
זיינע ענינים.

מען מאָנט ביי יעדער אידן, אַז ווי נידעריק ער זאָל ניט זיין, זאָל ער קיין איין טאָג ניט פאַרפעלן זיין שיעור וואָס ער האָט אין חסידות, און אַפילו אין דעם טאָג גופא וואָס ער איז נכשל געוואָרן ח״ו אין אַ דאורייתא, סיי אין אַן ענין פון קום ועשה סיי אין אַן ענין פון שב ואל תעשה, זאָל ער אויך דעם טאָג ניט פאַרפעלן זיין שיעור אין לימוד פאַרפעלן זיין שיעור אין לימוד בודה נאָר אויך אַן ענין פון השכלה אין אלקות, און אַפילו אַזאַ ענין אין השכלה וואס מצד זיין הויכקייט ווייס

17) זע התמים חוברת ב. בטאון חב"ד חוברת ה.

ער גאָר ניט ווי דאָס אַראָפּצוטראָגן צו זיך.

יג. דער טעם אויף דעם נתינת כוח וואָס דער אויבערשטער גיט — כסף תלוה, זאָגט ער אין פּסוק — את עמי. זאָגן רו״ל יי), עמי ונכרי עמי קודם. וויבאַלד אַז מען דאַרף באַוואָרענען און זאָגן עמי קודם, איז פאַראַן אַן פּאַרשטענדלעך אַז ס׳איז פאַראַן אַן פּונ־ אָרט אויף זאָגן אַנדערש, און פונ־ דעסטוועגן זאָגט מען עמי קודם.

פון דעם איז פאַרשטאַנדיק אַז דער נתינת כוח קומט פון אַזאָ אָרט וואָס דאָרטן רירט ניט אָן עבודת וואָס דאָרטן רירט ניט אָן עבודת הנבראים. בחינת אדון יחיד שרש השרשים "). ווי ער זאָגט ") איני יודע באיזה מהם חפץ, במעשה צדיקים צי במעשה רשעים, און ס׳דאַרף זיין אַ במעשה רשעים, און ס׳דאַרף זיין אַ לימוד אויף דעם ווייל דאָרט קען זיין אַ נתינת מקום עס זאָל זיין אַנדערש. נאָר מצד דער בחירה עצמית, וואָס דער אויבערשטער האָט בוחר געווען אין נשמות ישראל, איז במירם.

און דאָס איז די מדריגה וואָס אויף איר שטייט, הלא אָח עשו ליעקב נאום ה' ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי "). מעשה התחתונים רירט דאָרטן ניט אָן, דערפאַר איז אָח עשו ליעקב, ביידע גלייך. און פונדעסט־וועגן, מצד דער בחירה ואהבה עצמית, איז ואוהב את יעקב גו'.

און דאָס איז אויך וואָס ער זאָגט

⁸¹⁾ בבא מציעא עא, א.

¹⁹⁾ עבודת הקודש חלק ב פרק ג, געד בראַכט אין של״ה (לא, ב). הענין נתבאר בד״ה צאינה וראינה עזר״ת. בד״ה לא תהיי משכלה תשי״ב.

⁽²⁰ בראשית רבה ספ"ב.

²¹⁾ מלאכי א, ביג.

J'UU''U TRANSLATIONS

טייטש	ווארט	טייטש	ווארט	טייטש	ווארט
a proactive obligation	פון קום ועשה	to take the crown of the	נעמען דעם	We say	:זאגט מען
or in a matter	סיי אין אן ענין	king	כתר המלך	"a loan was given to be	מלוה להוצאה
of an obligation		and use it out און אויסנוצן אים		spent".	ניתנה
to refrain from doing something,	פון שב ואל תעשה,	in his personal matters.	אין זיינע ענינים.	Notwithstandin g the greatness	ניט קוקנדיק אויף דער
he should	זאל ער	It is demanded of every Jew	מען מאנט ביי יעדער אידן	Of	הויכקייט פון תורת
also on that day	אויך דער טאג	That	אז רוי	Chassidus,	, החסידות,
not miss out his	ניט פארפעלן	however low נידעריק	which the	וואס דער	
designated time	נים פאו פעין זיין שיעור	he may be	ער זאל ניט זיין,	Alter Rebbe	אלטער רבי
in learning	אין לימוד	he should	זאל ער	Gave regarding it	האט אויף דעם געגעכן
Chassidus.	החסידות,	for even one day	קיין איין טאג	a Moshol	, נם גנגנבן א משל
And not only (learn)	און ניט נאר	not miss out	ניט פארפעלן	of a precious stone	פון אן אבן טובה
a concept of actual Avodah	אן ענין פון עבודה	his allotted learning time	זיין שיעור	which is found	וואס געפינט זיך
but also	נאר אויך	that he has for Chassidus.	וואס ער האט אין חסידות	in the kings crown,	בכתר המלך,
(a matter of) deep G-dly	פון השכלה אין אלקות	And even	א ן אוס יווג און אפילו	(that) without the precious	וואס אן דעם
understanding,	, ,	on the	אין דעם	stone	אבן טובה
and even	און אפילו	day itself	טאג גופא	the entire	איז דער
such a concept	אזא ענין	which he failed,	וואס ער איז	crown is	גאנצער כתר
that because of its loftiness	וואס מצד זיין הויכקייט	Haavar farki	נכשל געווארן	not a crown	קיין כתר
	,	Heaven forbid,	ח״ו	at all,	ניט
he has no idea ווייס ער גאר ניט		in a biblical commandment.	אין א דעורנימע	nevertheless, 	פונדעסטוועגן,
how to draw it down	ווי דאס אראפצוטראגן	Whether in a	דאורייתא, סיי אין	permission is given	גיט מען רשות
to himself.	י צו זיך.	matter of	אן ענין	to every Jew	צו יעדער אידן

WHY does the Possuk specify that the loan goes to a poor person?
EXPLAIN how the law of a lender not putting pressure for payment applies to Hashem.

don't reach, and therefore it would seem that there is no difference between Yakov and Eisav. However, hashem chooses Yakov over Eisav out of his deep love for him which isn't limited to Yakov's actions, but rather a deep love from Hashem's essence. This is also why this Possuk uses the term "כּסֶר" for money. כֹסֶר can also be a term of endearment and love, this shows us that the "loan" that Hashem gives to his people is not a reward for their actions but rather a result of the deep love that he has for them.

- 10. Since this "loan" is coming from a place that is not affected by the actions of people, it is therefore given to every single Few, regardless of where he is holding. This is why the Possuk uses the term "the poor of your nation", for even one who is broken and sad that he is not in the spiritual state he is intended to be in, he too receives this loan from Hashem.
- 11. The Possuk commands a lender who sees that the borrower is unable to repay the debt not to behave with him as a lender because it will make the borrower feel uncomfortable. When he will constantly press him for the money, or even just pass him by, the borrower will feel miserable about his debt since he is unable to pay back. The same is true in regards to how Hashem "demands" the repayment of his loan. If Hashem sees that demanding the return of the loan through the "left side" i.e. harsh judgments, will not accomplish anything, he will begin again with the "right side" i.e. open and revealed blessings and good.

SHOW OFF Y

being discussed in the Sicha?
WHAT type of loan does Hashem give to the Jewish people? WHAT is it meant to be used for?
WHY should one learn Chassidus if he feels he isn't holy enough?

The answer to this question can be found within the Possuk itself, as it states "If you will lend money to my nation". From here it is learned that the Jewish people are given special preference when it comes to receiving loans. The Chachomim said regarding this law "(if it is between lending to) my nation (or

lending to) a stranger, my nation comes first".

8. It would seem that it is unnecessary for the Possuk to tell us that Jewish people are the first to receive from Hashem. From the mere fact that in this Possuk Hashem has to make it clear that the Jewish people are the priority, there must be some reason to think otherwise. Hashem is making it clear that he is giving this special loan only to the Jewish people because it is coming from such a high level where all creations are equal, regardless of who they are and what they do. Regarding this level it is said "I do not know which to choose, the actions of the righteous or the actions of the wicked". Nevertheless, Hashem chooses the Jewish people over all other crea-

tions and selects them to be the ones to receive his special "loan". This is why the Possuk has to make it clear that "my nation comes first".

9. This is what the Possuk is referring to when it says "Is Eisav not a brother to Yakov? Yet I love Yakov and Eisav I hate". It is a level on which the actions of the creations

לזכות החתן התמים דוד יוסף שי' רחמני והכלה המהוללה מושקא תחי' גליק לרגל יום חתונתם ביום א' דר"ח אדר שיזכו לבנות בנין עדי עד ויגרום נחת רוח רב לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

